

УДК 342.56:35+656.7

DOI <https://doi.org/10.32782/apdp.v99.2023.7>*С. Р. Карпенко*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ

Постановка проблеми. Суб'єктами адміністративно-правового регулювання спеціальної (або функціональної) компетенції щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України виступають органи держави зі спеціальними повноваженнями в даній сфері. Тобто, реалізація переважно однієї й тієї ж функції адміністративно-правового регулювання покладається на суб'єкти функціональної (або спеціальної) компетенції, до числа яких входять органи, які реалізують контрольно-наглядову, виконавчу, регулятивну і реєстраційно-дозвільну функції. Дані органи реалізують політику держави в окремій сфері, реалізують керівництво з тих питань, що мають загальний характер для всіх чи багатьох галузей господарства. До суб'єктів функціональної (або спеціальної) компетенції стосовно державно-приватного партнерства в космічній галузі України слід віднести ті, які разом з виконанням власних головних функцій, також беруть також участь в процедурах адміністративно-правового регулювання в зазначеній сфері. Дана група суб'єктів, залежно від своєрідності їх адміністративно-правового статусу, розділяється у свою чергу на правоохоронні, контролюючі і судові органи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі проблемні аспекти питання визначення місця правоохоронних органів в системі суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі сучасної України розглядалися в працях таких учених, як Ю. С. Алексєєв, О. В. Беглий, В. П. Горбулін, О. В. Дегтярьов, С. М. Конюхов, С. П. Кошова, Н. Р. Малишева, А. А. Манжула, С. І. Москаленко, В. В. Семеняка, Л. В. Сорока, Ю. С. Шемшученко та інших. Але актуальність проблем, пов'язаних з характеристикою адміністративно-правового статусу вищих органів державної влади як суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі не зменшується.

Метою даної статті є аналіз повноважень правоохоронних органів в структурі системи суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, а також надання відповідних пропозицій щодо шляхів удосконалення чинних нормативно-правових актів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правоохоронні органи наділені вагомі повноваженнями стосовно державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Проте питання їх роботи в цій сфері, на превеликий жаль, все ще не одержали власного всебічного і повного висвітлення. Саме тому доречним, на наш погляд, стане детальніше зосередитися на цій проблематиці та з'ясувати

перелік і своєрідність компетенції та функціонування тих правоохоронних органів України, що задіяні в процесі адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Необхідність розв'язання вказаних задач підсилює потребу звернення до проблем значно більш загального порядку, що дозволить зробити викладення матеріалу послідовним і послідовно виваженим. Йдеться про важливість розуміння змісту такої категорії як «правоохоронний орган», що дасть змогу як визначити наявну сьогодні систему правоохоронних органів України, так і виокремити серед них саме ті, які наділені повноваженнями стосовно адміністративно-правового регулювання стосовно державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Крім того, напрямки удосконалення державно-приватного партнерства в космічній галузі України визначаються суттєвими змінами сьогоденної воєнно-політичної ситуації і вимогами чинних нормативно-правових актів в сфері оборони України, головними з яких є Стратегія національної безпеки України, Стратегія воєнної безпеки України, Стратегія забезпечення державної безпеки, Стратегічний оборонний бюлетень України. Зокрема, Стратегія національної безпеки України наголошує, що формування і розвиток сектору безпеки та оборони, який повинен гарантувати адекватне та гнучке реагування на наявні загрози, корисно використовуючи при цьому можливості та ресурси, передбачає: утворення єдиної системи моніторингу, аналізу, прогнозування і прийняття рішень в сфері національної безпеки та оборони, забезпечення належної координації і функціонування єдиної системи ситуаційних центрів профільних державних органів сектору безпеки та оборони; вдосконалення та розвиток на сучасній технологічній основі відповідно до стандартів НАТО системи управління, захищених телекомунікацій, розвідки, радіоелектронної боротьби, одержання оперативного доступу до даних аерокосмічної розвідки; пріоритетний розвиток розвідувальних можливостей України, забезпечений на базі узгодженого функціонування органів розвідки. У межах виконання Національної розвідувальної програми слід гарантувати розвиток можливостей технічної розвідки, електронного перехоплення та моніторингу телекомунікацій, а також кіберрозвідки, утворення сучасної системи аерокосмічної розвідки на базі нових технологічних рішень [1].

У свою чергу, Стратегія воєнної безпеки України, яка є базою для підготовки і прийняття воєнно-стратегічних, воєнно-політичних, воєнно-економічних та військово-технічних рішень, розробки відповідних доктрин і програм, серед головних задач воєнної політики України найближчим часом та у середньостроковій перспективі визначає утворення єдиної системи видової розвідки з належною інфраструктурою одержання і обробки інформації в масштабі часу, максимально близькому до реального. Відповідно до вимог Стратегії воєнної безпеки України, основна роль в справі забезпечення воєнної безпеки України належить Збройним Силам України [2]. А Стратегія забезпечення державної безпеки, головними напрямками досягнення потрібних оперативних та інших можливостей складових сектору безпеки та оборони, зокрема, вказує: утворення єдиної системи ситуаційних центрів органів держави, які входять до складу сектору безпеки та оборони, а також інших органів державної і місцевої влади, забезпечення її належної

координації з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України, створення відповідних умов з метою гарантування взаємодії даної системи із Ситуаційним центром НАТО (SITCEN); утворення системи моніторингу, прогнозування, аналізу, моделювання і підтримки прийняття рішень в сфері національної безпеки та оборони за єдиними методиками, підготовленими із застосуванням можливостей Головного ситуаційного центру України. Відповідно до головних напрямків розвитку складових елементів сектору безпеки та оборони МО України і надалі все ще залишатиметься основним органом в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує політику держави з питань національної безпеки у воєнній сфері, сфері оборони та сфері військового будівництва, а також життєдіяльність Збройних Сил України, їх функціонування, бойову і мобілізаційну готовність, підготовку до реалізації покладених на них задач. Реформування і розвиток Збройних Сил України планується здійснити в межах єдиних підходів до розбудови оборонної спроможності держави, забезпечивши їх провідну роль у виконанні задач оборони [3].

Стратегічний оборонний бюлетень України зазначає, що своєрідності проведення реформи в сфері оборони України зумовлені непростотою оперативно-стратегічною, воєнно-політичною і економічною ситуацією, що склалася в результаті збройної агресії Росії проти України, окупації Російською Федерацією частини суверенної території України – Автономної Республіки Крим і міста Севастополя. А на території Луганської, Донецької, Запорізької та Херсонської областей нашої держави все ще продовжується збройний конфлікт. Відповідно зі Стратегічним оборонним бюлетенем єдиною всеосяжною ціллю реформи оборонної сфери визначений розвиток відповідно до євроатлантичних норм і критеріїв членства в НАТО можливостей МО України, Збройних Сил України та інших складових сил оборони країни, потрібних для адекватної реакції на загрози національній безпеці у воєнній сфері, захисту України, її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності (непорушності) кордонів, підтримки міжнародного миру і безпеки. Очікуваним результатом реформи оборонної сфери виступає створення на принципах і за стандартами, прийнятими в країнах – членах НАТО, мобільних, ефективних, оснащених сучасним озброєнням, військовою та спеціальною технікою сил оборони, здатних гарантувати оборону країни і адекватно та своєчасно реагувати на всі воєнні загрози національній безпеці України, раціонально при цьому використовуючи наявний потенціал (можливості) і ресурси держави [4]. Найбільш характерна мета і очікувані результати, які визначені Стратегічним оборонним бюлетенем, досягнення яких можливе через використання (застосування) космічної техніки та космічних технологій (відповідних продуктів і послуг).

Одним із напрямків вирішення питання планується впровадження космічних технологій та космічних інформаційних систем заради міцності національної безпеки і оборони. А серед пріоритетних напрямків бюджетного фінансування і очікуваних результатів названі: поступовий розвиток національної системи дистанційного зондування Землі в складі космічного сегмента з космічним апаратом високої та надвисокої просторової розрізненності вітчизняного та закордонного виробництва і уніфікованого наземного сегмента; розвиток системи координатно-часового

і навігаційного забезпечення України; створення національної інформаційно-аналітичної системи з обробки і надання космічної інформації для користувачів сектора оборони і безпеки [5, с. 479].

Уважний аналіз чинного на сьогодні законодавства свідчить, що тільки два державних органи безпосередньо визначені законодавцем правоохоронними – Служба Безпеки України (далі – СБУ) (ст. 1 Закону України «Про Службу безпеки України [6]), а також Управління державної охорони України (ст. 11 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» [7]). Певною мірою розширяє кількість правоохоронних органів України Закон «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів», у ст. 2 якого наведений їх перелік, до якого віднесені «органи прокуратури, Національної поліції України, СБУ, Військової служби правопорядку в Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони кордону держави, фіскальні органи, органи та установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, державної лісової охорони, рибоохорони, інші органи, які реалізують правозастосовні чи правоохоронні функції» [8].

Проте, на переконання частини науковців, даний перелік є неповним, оскільки в ньому не враховані ті з державних органів, які певною мірою також реалізують правоохоронні функції. На їх погляд, до правоохоронних варто, окрім вказаних вище, віднести органи і установи юстиції, Раду національної безпеки та оборони України тощо [9, с. 221]. Щоправда, дана теза піддається гострій критиці з боку інших учених. Так, С. С. Шоптенко висловлює принципову незгоду з віднесенням до переліку правоохоронних органів тих з них, які виконують деякі правоохоронні дії, безпосередньо пов'язані з охороною права, тільки принагідно – паралельно зі здійсненням своїх головних (не правоохоронних) задач. Автор також наголошує, що в Україні, відповідно до чинного законодавства, можлива тільки державна правоохоронна діяльність, і зовсім не погоджується з включенням недержавних організацій до переліку правоохоронних органів [10, с. 33–34]. Вважаємо за доцільне підтримати дану тезу. На наш погляд, не варто приводити до спільного знаменника, в якості якого стає правоохоронна діяльність, наявність двох суттєво різних за власним призначенням, повноваженнями та масштабами діяльності соціальних системи – недержавної і державної. У зв'язку з цим значно більш перспективною буде визнати тезу, що поряд з правоохоронними органами – структурами, заснованими тільки на основі державної форми власності, існують також і правозахисні органи – громадські організації [11, с. 14].

Також важливо наголосити, що іноді поряд із категорією «правоохоронний орган» застосовується дефініція «правозастосовний орган», який, як справедливо відмічається в науковій літературі [12, с. 99], наділений більш широким змістом. Застосовувати право означає діяти на підставі норм законодавства, без чого не можлива повноцінна життєдіяльність будь-якого сучасного суспільства. Застосовують право усі юридичні та фізичні особи, проте про правозастосовні органи мова ведеться тільки у тих випадках, коли правозастосування здійснюється виключно державними органами, до яких належать всі органи держави, у тому числі й право-

охоронні [13, с. 89]. Інакше кажучи, правоохоронні органи є лише частиною органів правозастосовних.

Таким чином, сьогодні відсутня єдність в поглядах стосовно складових елементів, які складають систему правоохоронних органів України. Ми вважаємо, що розв'язати зазначене питання можливо тільки шляхом відшукування окремих критеріїв, прояв яких серед елементів адміністративно-правового статусу того чи іншого органу держави дозволить останній віднести саме до вказаної категорії органів. Проблема визначення суті правоохоронних органів полягає, на переконання В. А. Юсупова, у тому, що чинні положення законодавства «не дають достатніх підстав для того, щоб дати чітке визначення поняття «правоохоронні органи». Вони дозволяють тільки визначити доволі приблизний перелік даних органів та і то достатньо умовно, оскільки різними законами зовсім по-різному визначається статус одних і тих самих державних органів» [14, с. 79].

На нашу думку, варто погодитися з тими дослідниками, які підійшли до вирішення даної проблеми шляхом визначення правоохоронних функцій. В юридичній науковій літературі вже неодноразово були спроби навести перелік функцій, притаманних правоохоронній діяльності [15, с. 72–73 та ін.], зроблено було це і в Законі України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів», де в ст. 2 до них віднесено: конституційне провадження; розгляд справ в судах, кримінальному провадженні та провадженні в справах про адміністративні правопорушення; оперативно-розшукова і розвідувальна діяльність; охорона громадського порядку та громадської безпеки; виконання рішень, вироків, ухвал та постанов судів, постанов органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, і прокурорів; контроль за переміщенням людей, транспортних засобів, товарів, а також інших предметів чи речовин через державний та митний кордон України; нагляд та контроль за виконанням законів [16].

Ретельний аналіз вищезазначених положень акту законодавства дозволяє зробити зауваження стосовно вказаного підходу до визначення правоохоронних функцій. Пов'язано це з тим, що законодавець надав перелік останніх без врахування своєрідності адміністративно-правового статусу суб'єктів, покликаних їх здійснювати. Зокрема, в зазначеній статті фактично йдеться про правоохоронну діяльність і судових органів, і органів виконавчої влади, і органів прокуратури. Даний підхід, на нашу думку, виглядає певною мірою спрощеним. У зв'язку з цим вважаємо правильним говорити окремо про конкретні правоохоронні функції вказаних органів. Крім цього, частина дослідників справедливо вказує, що з визначенням окремих із вказаних функцій як суто правоохоронних дуже важко погодитися, оскільки наявність в того чи іншого органу держави однієї чи навіть двох з перерахованих функцій ще не переконує, що саме даний орган повинен визнаватися правоохоронним. У якості наочного прикладу наводиться діяльність органів державної статистики, які, окрім всього іншого, здійснюють також і такі «правоохоронні» функції, як контроль за виконанням законодавчих актів і провадження в справах про адміністративні правопорушення. Але, прирівнювати органи державної статистики до органів, зокрема, Національної поліції України, надавши їм також статус правоохоронних, буде навряд чи правильним. Тобто, виникає завдання визначення

тих правоохоронних функцій, які притаманні органам виконавчої влади як суб'єктам правоохоронної діяльності та провести їх класифікацію.

У науковій літературі була вже висловлена пропозиція розділити усі правоохоронні функції на основні та другорядні [17, с. 55], що, на нашу думку, є повністю виправданим. Отже, до основних правоохоронних функцій органів виконавчої влади належать ті, що мають на меті боротьбу з правопорушеннями, які пов'язані з реалізацією юридичної відповідальності в сфері публічного права, а саме: профілактична; захисна; охорони громадського порядку, громадської безпеки та власності; ресоціалізаційна; оперативно-розшукова; розслідування злочинів; розгляду справ про адміністративні правопорушення; виконання вироків, рішень, ухвал та постанов судів, постанов органів досудового розслідування і прокурорів. До другорядних же правоохоронних функцій, тобто тих, що передують виконанню головних та створюють організаційні і юридичні підстави для їх застосування, слід віднести дозвільну, контрольну, правороз'яснювальну, аналітичну, інформаційну, нормотворчу і координаційну.

Таким чином, до числа правоохоронних органів варто відносити тільки ті з них, які спеціально утворюються державою з метою виконання будь-якої (чи будь-яких) основної правоохоронної функції за точно встановленою законодавством процедурою. Саме таке спрямування діяльності для правоохоронного органу повинен бути головним (головним чи пріоритетним).

Отже, виходячи з викладеного вище, система правоохоронних органів України може мати наступний вигляд: СБУ, органи прокуратури, органи внутрішніх справ України, Державна фіскальна служба України, Управління державної охорони України, Державна пенітенціарна служба України, Національна гвардія України, органи охорони державного кордону. Аналіз же нормативно-правових актів, що закріплюють правовий статус вказаних державних правоохоронних інститутів, а саме їх задачі, функції і повноваження свідчить, що частинна з них (СБУ, органи прокуратури України, органи внутрішніх справ України) є суб'єктами адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Найбільш визначальною відмінністю їх діяльності стосовно адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України від діяльності інших суб'єктів, що функціонують в зазначеній сфері, є те, що вона пов'язується не лише із організацією реалізації охорони прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі України, а з її активною формою – захистом.

Відповідно до Закону України «Про Службу безпеки України» служба безпеки приймає участь в розробленні та здійсненні заходів із реалізації завдань захисту державної таємниці (наприклад, стосовно секретних винаходів і корисних моделей як результатів космічної діяльності, адже відповідно до Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» секретний винахід чи секретна корисна модель – це об'єкти, які містять інформацію, віднесена до державної таємниці), сприянні у збереженні комерційної таємниці (в порядку, визначеному законодавством СБУ сприяє підприємствам, установам, організаціям, підприємцям в збереженні їх комерційної таємниці, розголошення якої може завдати шкоди

дуже важливим інтересам України, несе відповідальність за політику держави стосовно голографічного захисту товарів та документів і здійснює державний контроль та координацію діяльності в цій сфері). Крім того, аналізуючи повноваження СБУ, зазначимо також, що хоча протидія правопорушенням в сфері космічної діяльності не входить до її безпосередньої компетенції, СБУ має надавати наявними силами та засобами, в тому числі й технічними, допомогу органам Національної поліції України, іншим правоохоронним органам в боротьбі із правопорушеннями, в тому числі й правопорушеннями в сфері державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Вагомі функції суб'єкта адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України виконує прокуратура України. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про прокуратуру» прокуратура у порядку, передбаченому даним законом, реалізує встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав та свобод людини, загальних інтересів суспільства і держави [18]. Крім того, ст. 2 Закону України «Про прокуратуру» вказуються її головні функції: підтримання державного обвинувачення у суді; представництво інтересів громадянина чи держави в суді у випадках, визначених законом; нагляд за додержанням законодавства органами, які реалізують оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; нагляд за додержанням законів у процесі виконання судових рішень в кримінальних справах, а також у процесі застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. У зв'язку з тим, що неправовим відтворенням, тиражуванням та розповсюдженням, в тому числі через проведення імпортно-експортних операцій, результатів космічної діяльності порушуються, як правило, права і законні інтереси громадян, відповідно до ст. 23 вказаного вище закону представництво прокурором інтересів громадянина чи держави у суді полягає в здійсненні процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів окремого громадянина чи держави. Значну роль стосовно припинення фактів неправового обігу товарів, які містять результати космічної діяльності, стає взаємодія між митними органами і прокуратури України.

У справі реалізації задач адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України дуже важливу роль відіграє Міністерство внутрішніх справ (далі – МВС) України і його структурні підрозділи. Згідно з Положенням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, МВС України виступає центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Урядом України. Наприклад, МВС України приймає участь у формуванні та забезпеченні наукової і науково-технічної політики держави в галузі охорони суспільних відносин, тісно пов'язаних із захистом і охороною прав та свобод людини, забезпеченням публічної безпеки та порядку, протидії злочинності тощо [19]. Провідну роль при цьому в запобіганні правопорушенням в сфері державно-приватного партнерства в космічній галузі України відіграють підрозділи Національної поліції України.

Висновки. Таким чином, правоохоронні органи України є одним із суб'єктів адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного

партнерства в космічній галузі України. Необхідність залучення останніх до механізму адміністративно-правового регулювання в зазначеній сфері пояснюється розповсюдженістю випадків протиправного порушення законних прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі, що потребує створення силового механізму попередження і припинення подібних порушень. Здійснення, як правило, однієї й тієї ж функції адміністративно-правового регулювання покладається на суб'єкти функціональної (або спеціальної) компетенції, до яких належать органи, які реалізують контрольно-наглядову, виконавчу, регулятивну і реєстраційно-дозвільну функції. Дані органи забезпечують реалізацію політики держави в певній сфері, здійснюють керівництво з питань, що мають загальний характер для всіх чи більшості галузей господарства. До суб'єктів функціональної (або спеціальної) компетенції адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України слід віднести ті, які поряд з виконанням власних головних функцій, приймають також певну участь у адміністративно-правовому регулюванні в указаній сфері.

Література

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020>
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 р. «Про Стратегію воєнної безпеки України» : Указ Президента України від 25 березня 2021 р. № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021>
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» : Указ Президента України від 30 грудня 2021 р. № 56/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022>.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегічний оборонний бюлетень України» від 20 серпня 2021 р. : Указ Президента України від 17 вересня 2021 р. № 473/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473/2021>
5. Випорханюк Д. М., Ковбасюк С. В. Основи космічної ситуаційної обізнаності (Space Situational Awareness, SSA). Іноземний і вітчизняний досвід космічної діяльності у сфері оборони : монографія. Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2018. 532 с.
6. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-XII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2229-12>.
7. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : Закон України від 4 березня 1998 р. № 160/98-ВР. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/160/98-вр>
8. Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/160/98-вр>
9. Шай Р. Перспективи модернізації правоохоронних органів в умовах глобалізації. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2017. № 861. С. 219–224.
10. Шоптенко С. С. Зміст і стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення. *Науковий вісник Харківського державного університету. Серія : Юридичні науки*. 2017. Випуск 5. Т. 2. С. 74–77.
11. Плугатар Т. А. Зміст та структура адміністративно-правового статусу правоохоронного органу. *Наука і правоохорона*. 2015. № 3. С. 12–19.
12. Слинько Д. В. Особливості правозастосовного процесу в діяльності органів внутрішніх справ. *Право і Безпека*. 2015. № 3. С. 97–102.
13. Хрідочкін А. В. Правові цінності як основні пріоритети правоохоронної діяльності держави. *Актуальні дослідження правової та історичної науки (Випуск 47) : матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 8–9 лютого 2023 р.) / редкол. :*

О. Яремко та ін.; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. Тернопіль : ФО-П Шпак В. Б. 2023. 122 с. С. 89–90.

14. Юсупов В. А. Правоохоронні органи України : проблеми реформування : монографія. Харків : НікаНова, 2014. 383 с.

15. Щенко Л. В. Правоохоронна функція адміністративно-юрисдикційної діяльності. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. Вип. 6(2). С. 71–75.

16. Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/160/98-вр>

17. Стасюк О. Л. Принципи та методи реалізації правоохоронної функції держави в умовах асоціації України та Європейського Союзу. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2017. № 2. С. 53–61.

18. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <http://www.zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

19. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/878-2015-п>

Анотація

Карпенко С. Р. Проблемні питання визначення місця правоохоронних органів України в системі суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі. – Стаття.

У статті здійснений аналіз місця правоохоронних органів України в системі суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі. Зазначено, що суб'єктами адміністративно-правового регулювання функціональної компетенції щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України є органи держави зі спеціальними повноваженнями в даній сфері. Встановлено, що дані органи гарантують виконання політики держави в окремій сфері, здійснюють керівництво з тих питань, що мають загальний характер для всіх чи багатьох галузей господарства. Визначено, що до суб'єктів функціональної компетенції стосовно державно-приватного партнерства в космічній галузі України слід віднести ті з них, які поруч з виконанням власних головних функцій, також приймають участь у процедурах адміністративно-правового регулювання в зазначеній сфері. Наголошено, що правоохоронні органи України виступають одним із суб'єктів адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Акцентовано увагу на тому, що необхідність залучення останніх до механізму адміністративно-правового регулювання в зазначеній сфері пояснюється розповсюдженістю випадків протизаконного порушення прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі, що потребує наявності силового механізму профілактики і припинення аналогічних порушень. Наголошено, що виконання переважно однієї й тієї ж функції адміністративно-правового регулювання покладається на суб'єкти функціональної компетенції, до яких належать ті органи, які реалізують контрольно-наглядову, виконавчу, регулятивну і дозвільну функції. Підкреслено, що дані органи забезпечують виконання політики держави в окремій сфері, реалізують керівництво з тих питань, що мають загальний характер для усіх чи багатьох галузей господарства. Зроблений висновок про те, що до суб'єктів функціональної компетенції адміністративно-правового регулювання щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України слід зарахувати ті, які разом з виконанням власних головних функцій, беруть також участь в адміністративно-правовому регулюванні в зазначеній сфері.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, адміністративно-правовий статус, державна політика, державно-приватне партнерство, космічна галузь, повноваження, правоохоронний орган, публічне управління.

Summary

Карпенко С. Р. Problematic issues of determining the place of law enforcement agencies of Ukraine in the system of subjects of administrative and legal regulation of public-private partnership in the space industry. – Article.

The article analyzes the place of law enforcement agencies of Ukraine in the system of subjects of administrative and legal regulation of public-private partnership in the space industry. It is noted that the subjects of administrative and legal regulation of functional competence regarding public-private partnership in the space industry of Ukraine are state bodies with special powers in this field. It has been established that these bodies guarantee the implementation of state policy in a separate area, exercise

leadership on those issues that are of a general nature for all or many branches of the economy. It was determined that the subjects of functional competence in relation to the public-private partnership in the space industry of Ukraine should include those who, in addition to performing their own main functions, also take part in the procedures of administrative and legal regulation in the specified area. It was emphasized that law enforcement agencies of Ukraine act as one of the subjects of administrative and legal regulation regarding public-private partnership in the space industry of Ukraine. Attention is focused on the fact that the need to involve the latter in the mechanism of administrative and legal regulation in the specified area is explained by the prevalence of cases of illegal violations of the rights of participants in public-private partnerships in the space industry, which requires the presence of a forceful mechanism for the prevention and termination of similar violations. It is emphasized that the performance of mainly one and the same function of administrative and legal regulation is entrusted to subjects of functional competence, which include those bodies that implement control and supervision, executive, regulatory and permitting functions. It is emphasized that these bodies ensure the implementation of state policy in a separate area, implement management on those issues that are of a general nature for all or many branches of the economy. It was concluded that the subjects of the functional competence of administrative-legal regulation regarding public-private partnership in the space industry of Ukraine should include those who, along with the performance of their own main functions, also participate in administrative-legal regulation in the specified area.

Key words: administrative-legal regulation, administrative-legal status, state policy, public-private partnership, space industry, powers, law enforcement agency, public administration.